

รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4
ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2*
MODEL OF INSTRUCTIONAL SUPERVISION BASED ON THE 4
SANGKHAHAVATTHUS OF TEACHERS IN BANWANGPLA SCHOOL
UNDER CHOMPHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นาริรัตน์ บุณรอด

Nareerad Bunrawd

ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่

Teeraphong Somkhaoyai

มะลิวัลย์ โยธารักษ์

Maliwan Yotarak

พระมหาสมปอง ธานีสุโร

Phamahasompong Thanissaro

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: Nareerad23@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา 2. เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา และ 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ขั้นตอนการศึกษาสภาพ จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครู ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 7 คน ขั้นตอนการร่างรูปแบบ จำนวน 3 คน ได้แก่ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คนและศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ได้แก่ และขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน นักวิชาการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการ

* Received 8 February 2021; Revised 15 March 2021; Accepted 6 June 2021

นิเทศภายในสถานศึกษา จำนวน 1 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน และ
ตัวแทนครูผู้รับการนิเทศ จำนวน 1 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา มีการดำเนินการนิเทศการสอนโดยมีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศการสอนให้คณะครูทราบและแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการนิเทศการสอนอย่างชัดเจน มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและแบบบันทึกการนิเทศ โดยมีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรและนิเทศชั้นเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำ ผู้ตามโดยการทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำปัญหาจากการเรียนการสอน ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนมาร่วมกันวางแผนและร่วมกันหาวิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) มาใช้แก้ไขปัญหของผู้เรียนร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์และคุณภาพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) แนวทางการดำเนินการตามการนิเทศของกลิคแมน มี 5 ด้าน คือ (ก) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (ข) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (ค) ด้านการสร้างเสริมประสบการณ์ทางวิชาชีพ (ง) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (จ) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และ 5) การติดตามและประเมินผล

3. การนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา พบว่า กระบวนการและวิธีการในการนิเทศการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความเห็นพ้องกันว่า รูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ : รูปแบบ, การนิเทศการสอน, หลักสังคหวัตถุ 4

ABSTRACT

The objectives of this research were 1. to study the condition of teaching supervision of Banwangpla School teachers 2. to study the model of teaching supervision in accordance with the 4 Sangkhahavattus of teachers in Banwangpla School and and 3 to propose the model of teaching supervision in accordance with the 4 Sangkhahavattus of teachers in Banwangpla School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2. This was qualitative research which

collected the data from in-depth interviews. The step of condition study consisted of 10 informants which were a school director, 2 internal supervision committees and 7 teachers who were the learning group leaders. The step of designing the model consisted of 3 people which were a school director, a supervisor and a buddhist scholar. The step of focus group discussion consisted of 7 experts which were a school director, a supervisor, an academician, an internal supervision committee, a committee of the Basic Education Commission and a teacher.

The research showed that:

1. Current conditions of teaching supervision of the teachers at Ban Wang Pla school: the school has run the teaching observation by setting the meeting to create the teachers' understanding and to clearly set the committees who were responsible for teaching observation. The observation calendar and evaluation form were provided. The teaching observation has been friendly done, one class per one semester. The school encouraged the teachers to have a role as a leader and a follower, and work as a team. The teachers have exchanged some teaching-learning problems, and problems of students' behavior to plan and solve them together by using PLC (Professional Learning Community). This helped the students have the positive learning attitudes and give the students to continually have higher quality achievement.

2. The teaching supervision in accordance with the 4 Sangkhahavatthus of the teachers in Banwangpla School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2 were as follows: 1) name of a model 2) principles and reason 3) objectives 4) five areas of operational guidelines according to Glickman's supervision which are (a) providing direct assistance to teachers (b) developing group work skills (c) enhancing professional experiences (d) developing curriculum. (E) practicing a classroom action research and 5) monitoring and evaluating.

3. Presentation of the teaching supervision model according to 4 Sangahavatthus of Banwangpla School teachers: it was found that the process and method of teaching supervision were aligned with the objectives of the model created by the researcher through the approval from the experts who agreed that the model was qualified, appropriate, be able to use, useful and practical.

Keywords: Model, Teaching supervision, The 4 Sangkhahavattus

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 ได้กำหนดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) สถานศึกษาเป็นองค์กรในระบบการศึกษาที่มีความสำคัญใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นองค์กรที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณภาพของผู้เรียนจะดีหรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (จันทร์สุตา บุตรชาติ และคณะ, 2556) ในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมากและมีการปฏิรูปการศึกษา อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว บุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2556)

ดังนั้น การนิเทศการสอนจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการนิเทศเป็นกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำและส่งเสริม สนับสนุนโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนและทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันในการดำเนินการนิเทศการสอน มีวัตถุประสงค์หลักในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง, 2561) การนิเทศการสอนที่เป็นระบบและต่อเนื่องจะช่วยพัฒนาครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในปัจจุบันการนิเทศการสอนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นหลักโดยเน้นการใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน (เอมอร จันทนตรี และคณะ, 2560) โดยการนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาปรับใช้ในการทำงานจะสามารถช่วยในการปฏิบัติงานของบุคลากร อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในองค์กรด้วยตนเองและระหว่างองค์กรกับบุคลากรมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความความสุข ความสามัคคี ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้างความรักภักดีต่อองค์กรของบุคลากร และยังช่วยส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ให้ความสำคัญกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่จะเข้าไปช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ภายในองค์กรด้วยความเต็มใจ อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานที่สามารถถึงความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ในตัวครูซึ่งเกิดจากประสบการณ์ของครูมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต), 2555)

การศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ปัญหาหลายประการที่ทำให้การนิเทศการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ตระหนักว่าตนมีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนา ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้สึกว่าการนิเทศการสอนเป็นงานประจำ จึงมอบให้เป็นงานของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครูวิชาการหรือคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียนรับผิดชอบดำเนินการแทน โดยไม่ได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ บุคลากรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศการสอน คิดว่าเป็นการไปสังเกตการสอนของครูใน ชั้นเรียนและไม่รู้จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการนิเทศการสอนว่าเป็นไปเพื่อความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาบุคลากรทุกคน เนื่องจากเข้าใจว่าการนิเทศเป็นการไปตรวจสอบ จับผิด ประเมินวิพากษ์วิจารณ์ จึงไม่ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา แต่สืบเนื่องจากปัจจุบันการนิเทศการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย ทั้งด้านโครงสร้างองค์กร บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้นิเทศ ตลอดจนเทคนิควิธีการนิเทศ มักมีผู้เข้าใจว่าการนิเทศเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศหรือผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น แต่เมื่อระบบการศึกษามีการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น ขาดแคลนอัตรากำลังผู้นิเทศ ขาดความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ขาดเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ขาดการประสานงาน ขาดงบประมาณ มีภาระมาก ทำให้ไม่มีเวลาไปนิเทศ ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ขาดแรงจูงใจและสนับสนุน ขาดการประเมินผลการปฏิบัติงาน (มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ, 2553) ประกอบกับบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้และความสามารถสูงขึ้น จึงเกิดแนวคิดในการกระจายอำนาจทางการบริหารสู่โรงเรียน ทำให้แนวโน้มในการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนิเทศอย่างจริงจังทั่วถึง และมีประสิทธิภาพโดยเน้นการนิเทศเพื่อให้โรงเรียนสามารถพึ่งพาตนเองและพัฒนาตนเองได้เป็นหลัก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2, 2561)

โรงเรียนบ้านวังปลา มียุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการงานวิชาการ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ที่ดีขึ้นและสอดคล้องตามนโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ที่ได้มีการกระจายอำนาจทางการบริหารสู่โรงเรียน ผู้บริหารจึงมีการกำหนดทิศทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้การนิเทศการสอนซึ่งเป็นหัวใจในการส่งเสริมการจัดการศึกษา (โรงเรียนบ้านวังปลา, 2563) โดยมุ่งหวังว่ารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลิคแมนซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การให้ความช่วยเหลือแก่

ครูโดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้กับหลักสัจพจน์ 4 สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสัจพจน์ 4 มาปรับใช้ในการนิเทศการสอน เพื่อก่อให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในองค์กรอย่างยั่งยืนตลอดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสัจพจน์ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสัจพจน์ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

รูปแบบการวิจัย

1) ขั้นตอนการศึกษาสภาพการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารและงานวิจัย ร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ขั้นตอนการศึกษารูปแบบ การนิเทศการสอนตามหลักสัจพจน์ 4 โดยการร่างรูปแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ และ 3) ขั้นตอนการนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสัจพจน์ 4 นำร่างรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสัจพจน์ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลาที่ได้นำเสนอโดยการสนทนากลุ่ม เพื่อรับข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1) ขั้นตอนการศึกษาสภาพการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครู ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 7 คน 2) ขั้นตอนการศึกษารูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านการนิเทศการสอนจำนวน 3 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คนและ

ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และ 3) ขั้นตอนการนำเสนอรูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน นักวิชาการ จำนวน 1 คน คณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา จำนวน 1 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คนและตัวแทนครูผู้รับการนิเทศ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ขั้นตอนการศึกษาศาภาพการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) 2) ขั้นตอนการศึกษารูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษารูปแบบ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ และ 3) ขั้นตอนการนำเสนอรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการนำเสนอ คือ แบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขั้นตอนการศึกษาศาภาพการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา ผู้วิจัยได้กำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย (1) การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา (2) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยตรงกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2) ขั้นตอนการศึกษารูปแบบ โดยขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับร่างรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา ซึ่งเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และ 3) ขั้นตอนการนำเสนอรูปแบบ จัดให้มีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะ โดยใช้แบบประเมินการสนทนากลุ่มเพื่อบันทึกผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยฉบับนี้ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้ง เมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาศาภาพการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า โรงเรียนบ้านวังปลา มีการดำเนินการนิเทศการสอนโดยมีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศการสอน ให้คณะครูทราบและแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการนิเทศการสอนอย่างชัดเจน มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและแบบบันทึกการนิเทศ โดยมีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตร และนิเทศชั้นเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งผู้นิเทศให้การดูแลช่วยเหลือ ชี้แนะและเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ ทำให้ผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน มีการนำคณะครูและบุคลากรไปศึกษาดูงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำสิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานมาปรับปรุงพัฒนานตนเองและหน่วยงาน สถานศึกษามีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning และการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง มีการส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการเป็นผู้นำ ผู้ตามโดยการทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำปัญหาจากการเรียนการสอน ปัญหาพฤติกรรมของผู้เรียนมาร่วมกันวางแผนและร่วมกันหาวิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) มาใช้แก้ไข้ปัญหาของผู้เรียนร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียน อีกทั้งยังมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้พัฒนาและแก้ไข้ปัญหาของผู้เรียนด้วยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในรุ่นต่อ ๆ ไปได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์และคุณภาพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) แนวทางการดำเนินการ (5) การติดตามและประเมินผล ทั้งนี้เป็นผลมาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามทฤษฎีในการนิเทศของกลิคแมน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ผลการนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนตาม

หลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเป็นประโยชน์ และได้มีการปรับปรุงแบบตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ได้รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการในการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลิคแมน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2” ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนบ้านวังปลา มีการดำเนินการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียนบ้านวังปลามีการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการตามแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึงการวางแผนด้านวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องดำเนินพัฒนาในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา สบายวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ได้กล่าวว่า การดำเนินงานการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติการนิเทศ 4) การประเมินผล (สุนันทา สบายวรรณ, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาสนา ชลบุรีพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศการสอน เทคนิคและวิธีการนิเทศการสอนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการนิเทศการสอน เนื่องจาก การนิเทศการสอนจะทำให้ผู้นิเทศการสอนและผู้รับการนิเทศการสอนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้

เป็นอย่างดี (พาสนา ชลบุรีพันธ์, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อดู อคินลอย และ โอลายี (Adu, Akinloye and Olaoye) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของปัญหาและวิธีการต่าง ๆ ในการนิเทศภายในและภายนอกโรงเรียน กล่าวว่าเป็นการดำเนินงานนิเทศซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญในการบริหารการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นควรมีการดำเนินงานนิเทศจากทั้งภายในหรือภายนอกหน่วยงานเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานนิเทศทักษะและความสามารถของผู้บริหารในการกำกับดูแลการดำเนินงานนิเทศให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานนิเทศจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการสร้างกลุ่มการทำงานของครูที่มีความสามัคคีและมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายเดียวกัน (Emmanuel O. Adu, et al, 2014)

2. ร่างรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) แนวทางการดำเนินการ และ 5) การติดตามและประเมินผล ทั้งนี้เป็นผลมาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามทฤษฎีในการนิเทศของกลิคแมน 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชัน ขุนนาแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี ได้กล่าวว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ประเภทสามัญจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (อัญชัน ขุนนาแก้ว, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรินทร์ ช่วยศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลีได้ กล่าวว่า การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี ใน 5 ด้าน มีการดำเนินการดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ และให้การสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีการพัฒนาให้ครูมีทักษะการทำงานกลุ่ม เข้าใจบทบาทของตน รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามโครงสร้างการ

บริหารงาน 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพครู มีการอบรมครูเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพทั้งด้านเทคนิค การสอนและการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้ให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และจัดการประชุม อบรม ติดตามและประเมินหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีการดำเนินการ ให้ครูนำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (พัชรินทร์ ช่วยศิริ, 2554)

3. ผลการนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการนิเทศการสอนของครูได้ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าในเรื่องของการนิเทศการสอนจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ ยूरชัย และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายใน แบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชอนแก่น เขต 1 ได้กล่าวว่า การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชอนแก่น เขต 1 มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม มี 4 หลักการ ประกอบด้วย 1) หลักการเสริมพลังอำนาจ 2) หลักการพัฒนาศักยภาพ 3) หลักการมีส่วนร่วม 4) หลักการพัฒนาคุณภาพของงาน องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน 3) การลงมือปฏิบัติงาน 4) การสร้างเสริมกำลังใจ และ 5) การประเมินผลการปฏิบัติงาน องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพ ของการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 1) ผลการพัฒนาบรรลุเป้าหมายทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และเจตคติที่ดีต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม 2) ความพึงพอใจของครูต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม (สำเร็จ ยूरชัย และคณะ, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ เอเลน (Allen) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการและการนิเทศของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ความจำเป็นในการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่าการจัดการและการนิเทศ ของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต้องเน้นการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของ ครูและความสามารถในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและ การพัฒนาทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง การจัดการและการนิเทศที่เหมาะสมนั้นโรงเรียนควร เน้นย้ำถึงหลักการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (Agih A. Allen, 2015)

สรุป/องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันดังนี้

เป้าหมาย คือ สิ่งที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าประสงค์ไว้เป็นข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยชื่อว่า “รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2”

การนิเทศตามแนวคิดของกลิคแมน คือ กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูโรงเรียนบ้านวังปลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านจะมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุผล ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนหรือผู้รับการนิเทศ พัฒนาศักยภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูผู้สอน ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเกิดความมั่นใจเมื่อได้รับข้อมูลย้อนกลับ ทำให้ไม่รู้สึกว่าการปล่อยให้อยู่ตามลำพัง และมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของผู้ร่วมงาน 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยอาศัยระบบทีมงานหรือกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้กับสมาชิก เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ตั้งไว้ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนและเสริมแรง โดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู 3) ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ มีการส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่สอน หลักการและเทคนิคการสอน มีความเข้าใจในตัวผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู การพัฒนาครูทางวิชาชีพให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ จะต้องสอดคล้องกับความต้องการ ระดับความสามารถของครู และความพร้อมของครูในการพัฒนาทางวิชาชีพด้านต่าง ๆ จะช่วยเสริมให้การพัฒนาทางวิชาชีพมีประสิทธิภาพสูงขึ้น 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลการใช้หลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชน และสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร และ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้รับการนิเทศสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการและกระบวนการวิจัยที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำผลการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการขยายผลและเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาหรือเข้าร่วมเวทีวิชาการที่ส่งเสริมงานวิจัย
2. ผู้บริหารควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษาอย่างจริงจังเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่ครูผู้สอน เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ครูผู้สอนควรเห็นคุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยว่าการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นเกิดประโยชน์กับผู้เรียนสามารถนำผลของการวิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในระดับสูงต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของครูเครือข่ายทุ่งตะโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ไปใช้ในสถานศึกษาต่างขนาดและต่างสังกัด
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศการสอนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของครูเครือข่ายทุ่งตะโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสยามสปอร์ตซินดิเค จำกัด.
- _____. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์สุดา บุตรชาติ และคณะ. (2556). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 4(1), 121.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2555). *พุทธธรรม ฉบับขยาย, ความสุข 2: ฉบับประมวลความ* (พิมพ์ครั้งที่ 35). กรุงเทพมหานคร: ผลิติธัมม.

- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี. ใน สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พาสณา ชลบุรีพันธ์. (2560). รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ. (2553). รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ กิจกรรมพัฒนานิเทศแนวใหม่. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2561). ปฏิบัติการศึกษไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มติชน.
- โรงเรียนบ้านวังปลา. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. (2561). แผนการนิเทศติดตามและประเมินจุดเน้นการนิเทศครั้งที่ 2/2561. ชุมพร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2553). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนคุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2556). ร่างยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. 2556-2558. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำเร็จ ยूरชัย และคณะ. (2560). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสารวิชาการธรรมทัศน์, 17(3), 39-40.
- สุนันทา สบายวรรณ. (2558). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- อัญชัน ขุนนาแก้ว. (2559). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เอมอร จันทนตรี และคณะ. (2560). รูปแบบการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักพุทธธรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วารสารวิชาการธรรมทัศน์, 17(3), 214-215.

- Agih A. Allen. (2015). Effective School Management and Supervision: Imperative for Quality Education Service Deliver. *An International Multidisciplinary Journal*, 9(3), 62-74.
- Emmanuel O. Adu, et al. (2014). Internal and External School Supervision: Issues, Challenges and Wayforward. *International Journal of Educational Sciences*, 7(2), 269-278.